

АДМІНІСТРУВАННЯ ТА
ВІДШКОДУВАННЯ ПДВ: РЕАЛІЇ
ТА ПРОПОЗИЦІЇ

МИХАЙЛО СОКОЛОВ

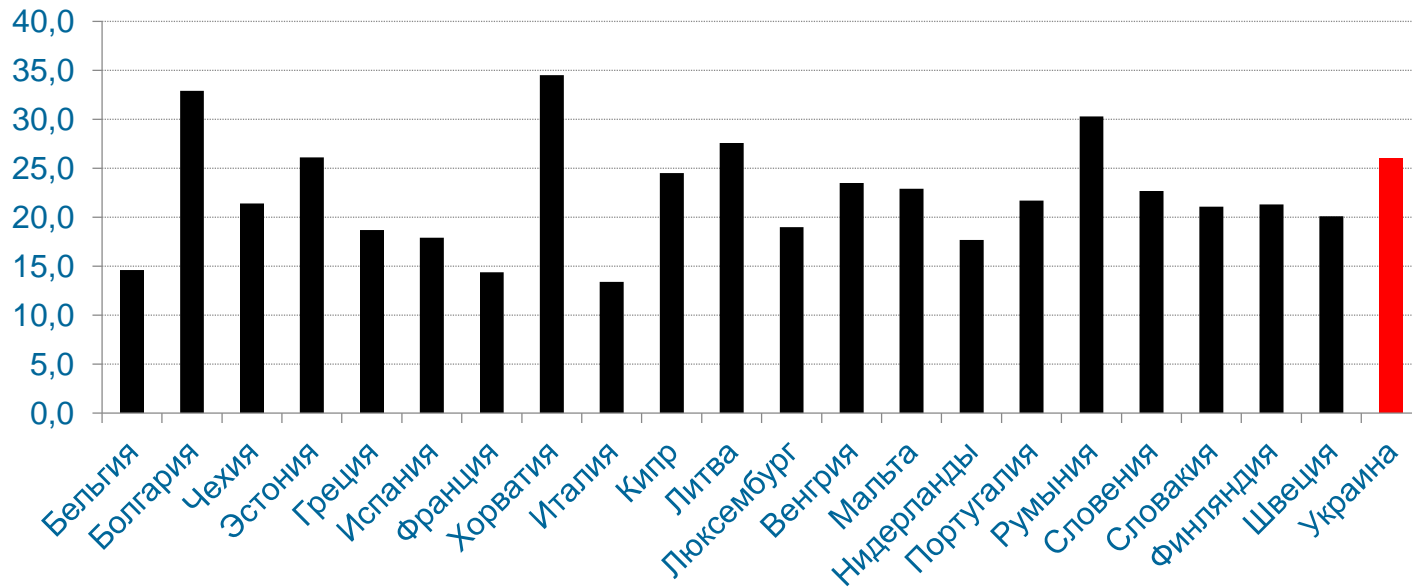
ПАРТНЕР “КЕСАРЕВ КОНСАЛТИНГ”

ЕКСПЕРТ «РЕАНІМАЦІЙНОГО ПАКЕТУ
РЕФОРМ»

ПДВ – податок №1

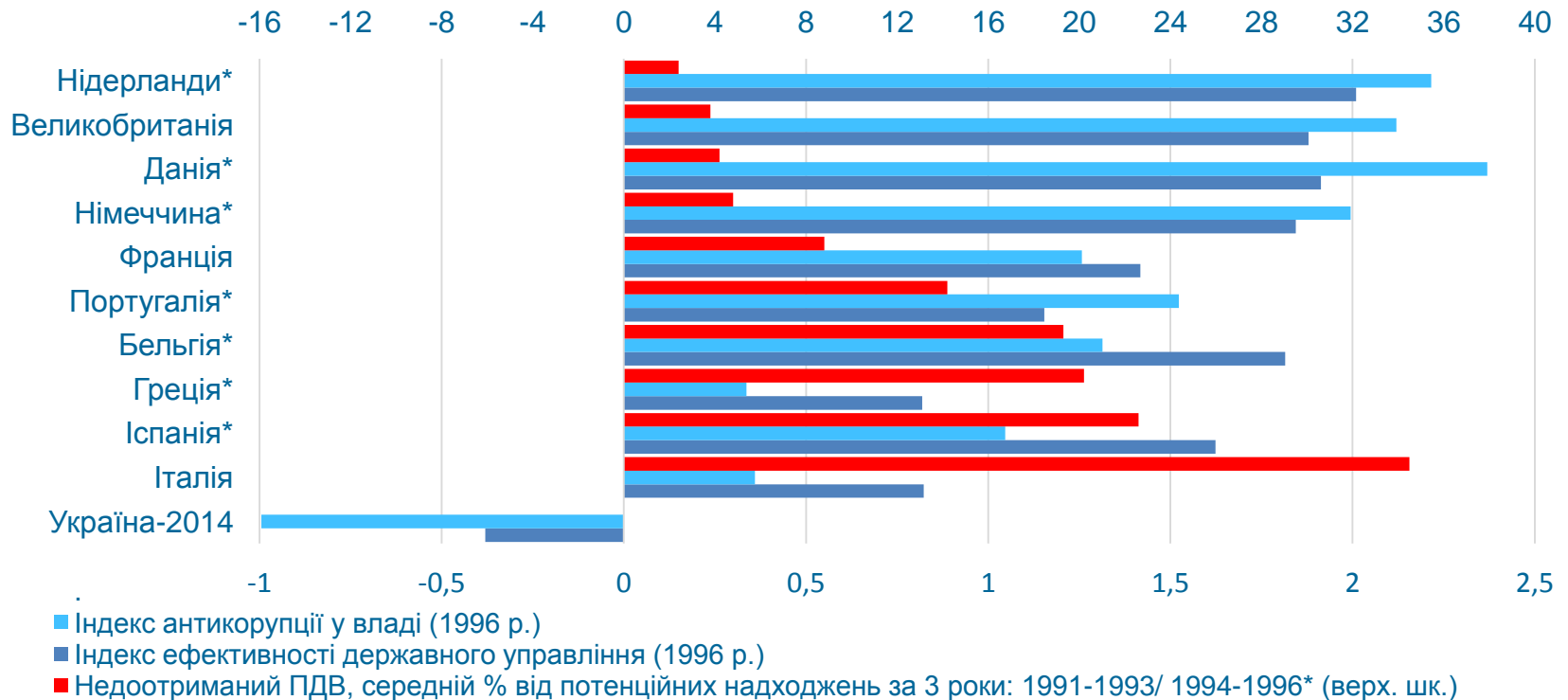
У європейських країнах на долю ПДВ, як правило, припадає найбільша частина державних доходів – фактично, це найголовніший податок у Європі. Україна не є виключенням: ПДВ дає понад 25% від сукупних державних доходів України (включаючи державний та місцевий бюджети, а також соціальні фонди).

Доля ПДВ у сукупних державних доходах, %

Розкрадання ПДВ та розвиток держапарату

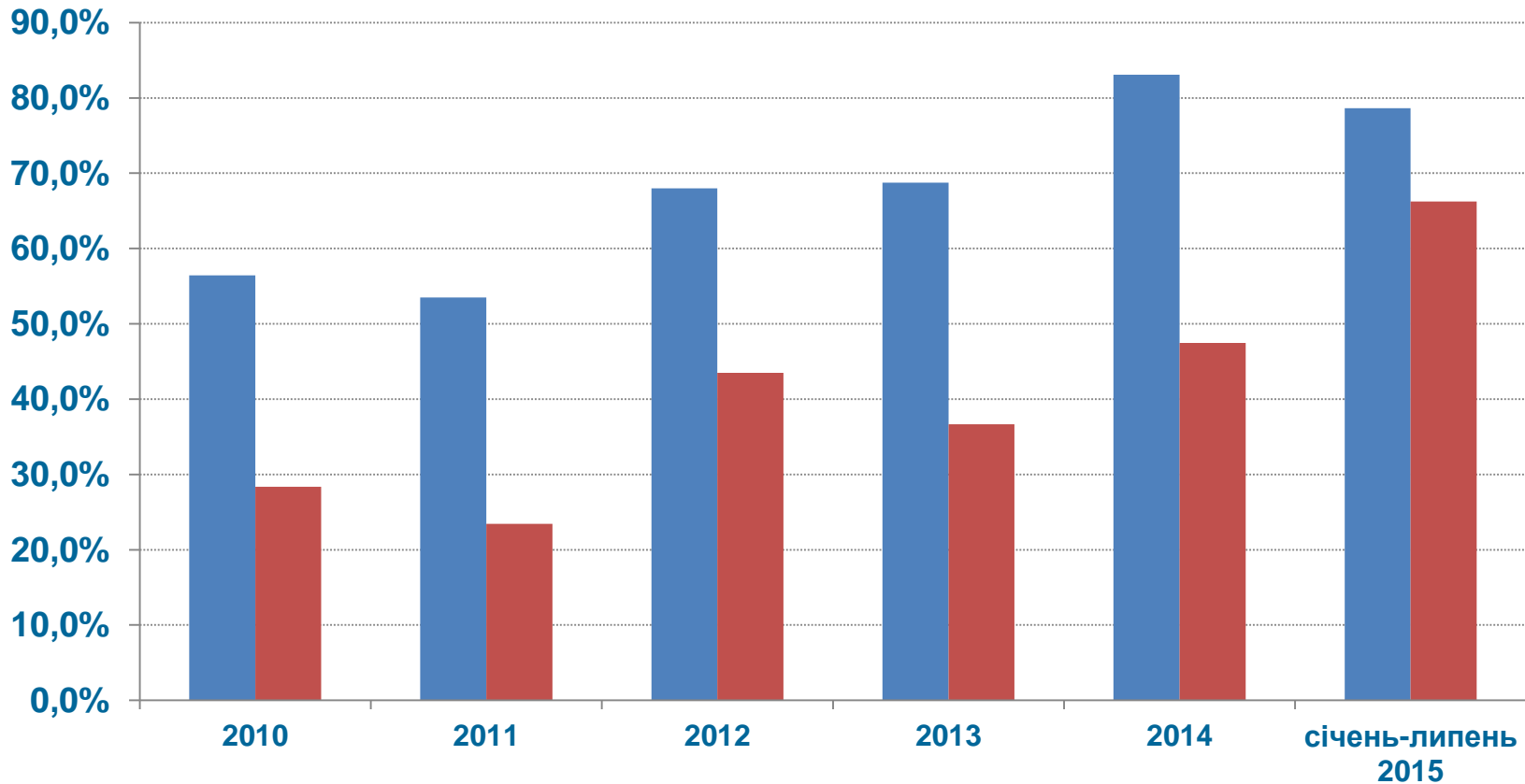
Порівняння втрат ПДВ, якості держуправління та антикорупції

Джерела: дані МВФ, Індекс Світового Банку. Дані по Україні вказані за 2014 р.

Як правило, у країнах з ефективним державним апаратом обсяги втрат ПДВ мінімальні та, відповідно, навпаки: чим гірша якість державного управління, тим більше розкрадань ПДВ.

Спори з ДФС щодо відшкодування ПДВ

■ Частка справ, виграних платниками податків, у загальній кількості справ

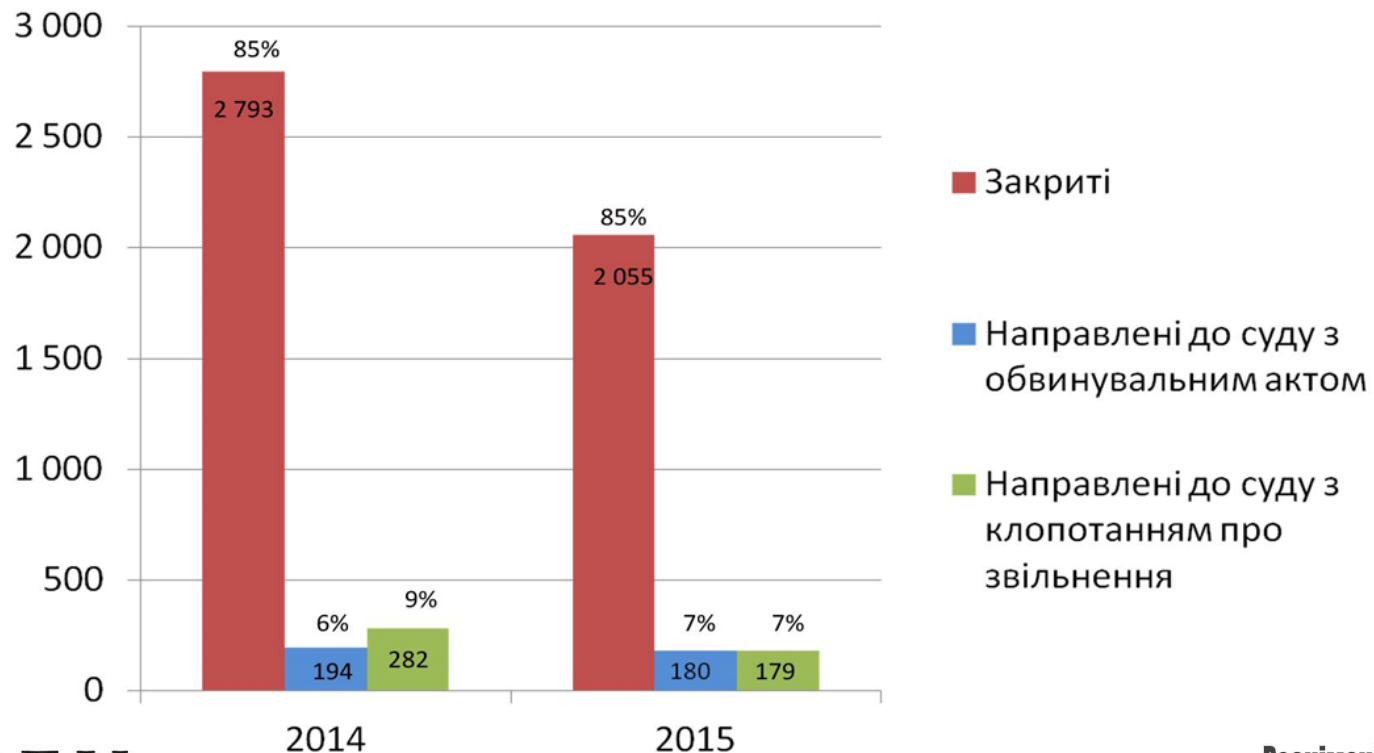
■ Частка суми, виграної платниками податків, у загальній сумі, що розглядалася у судах

Порушення кримінальних справ для тиску на платників податків та вимагання хабарів

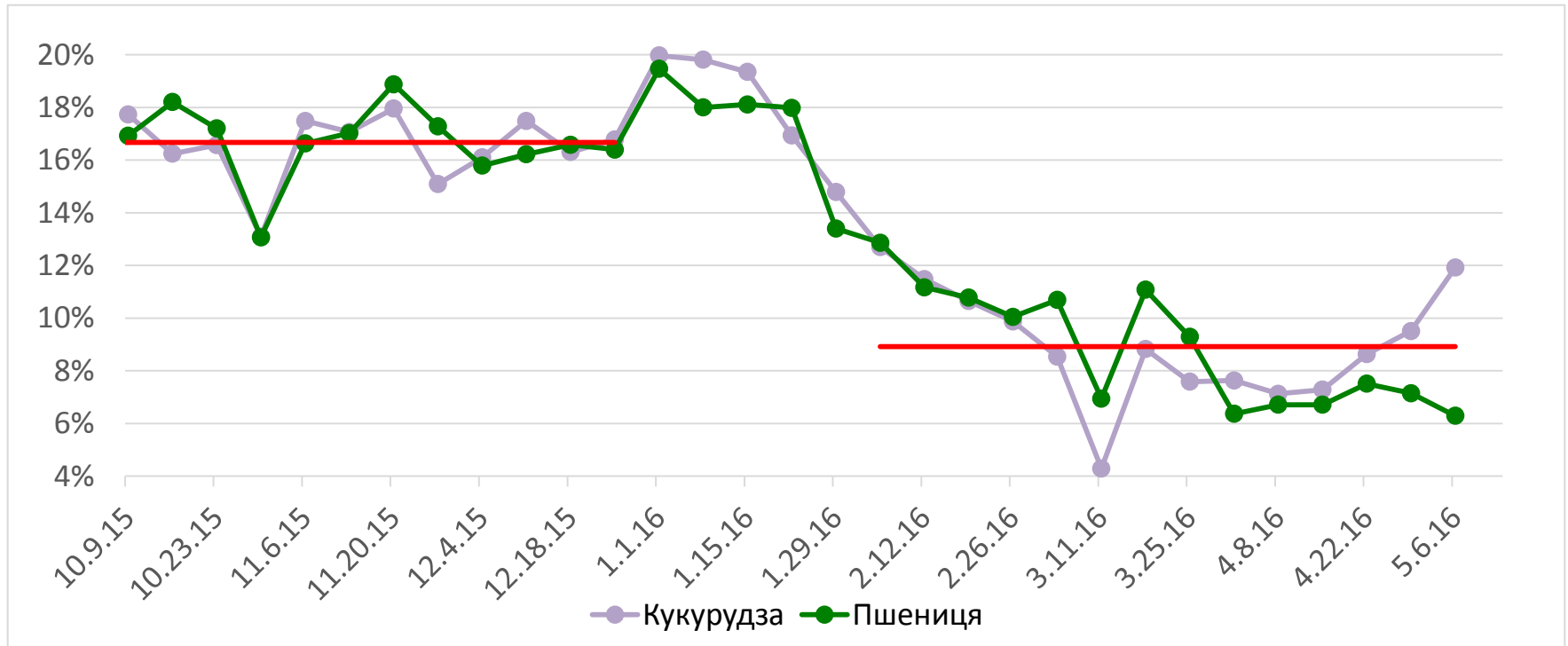
http://www.gp.gov.ua/ua/stst2011.html?dir_id=110381&libid=100820&c=edit&c=fo#

З закінчених досудових розслідувань за статтею 212
Кримінального кодексу України:

Скільки коштує корупція?

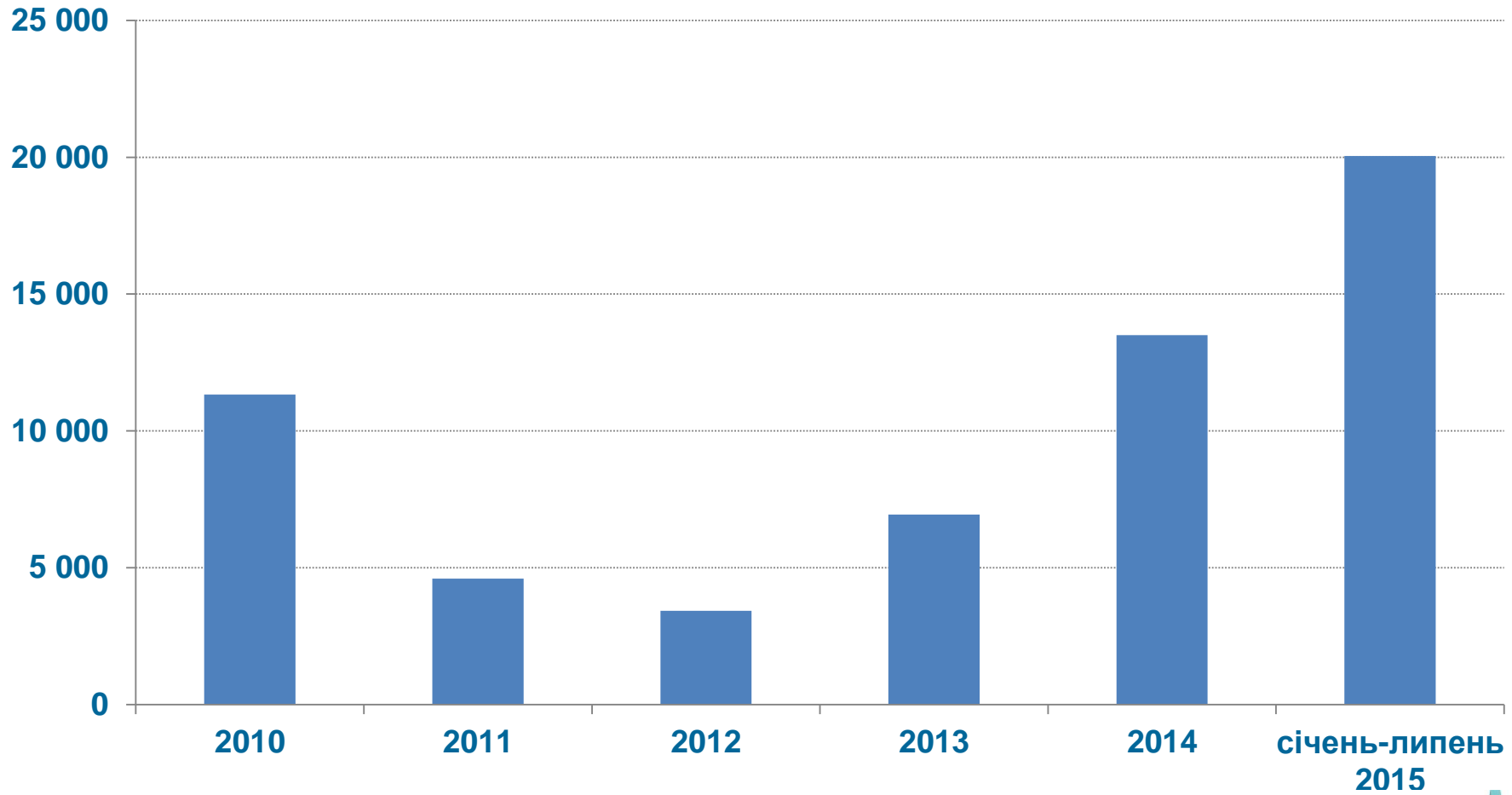
Розрив між експортною та закупівельною внутрішньою цінами без ПДВ з урахуванням вартості логістики

**Поточна ціна корупції/недовіри ~ 6% від виручки
або ~ 33% від заявлених до відшкодування сум**

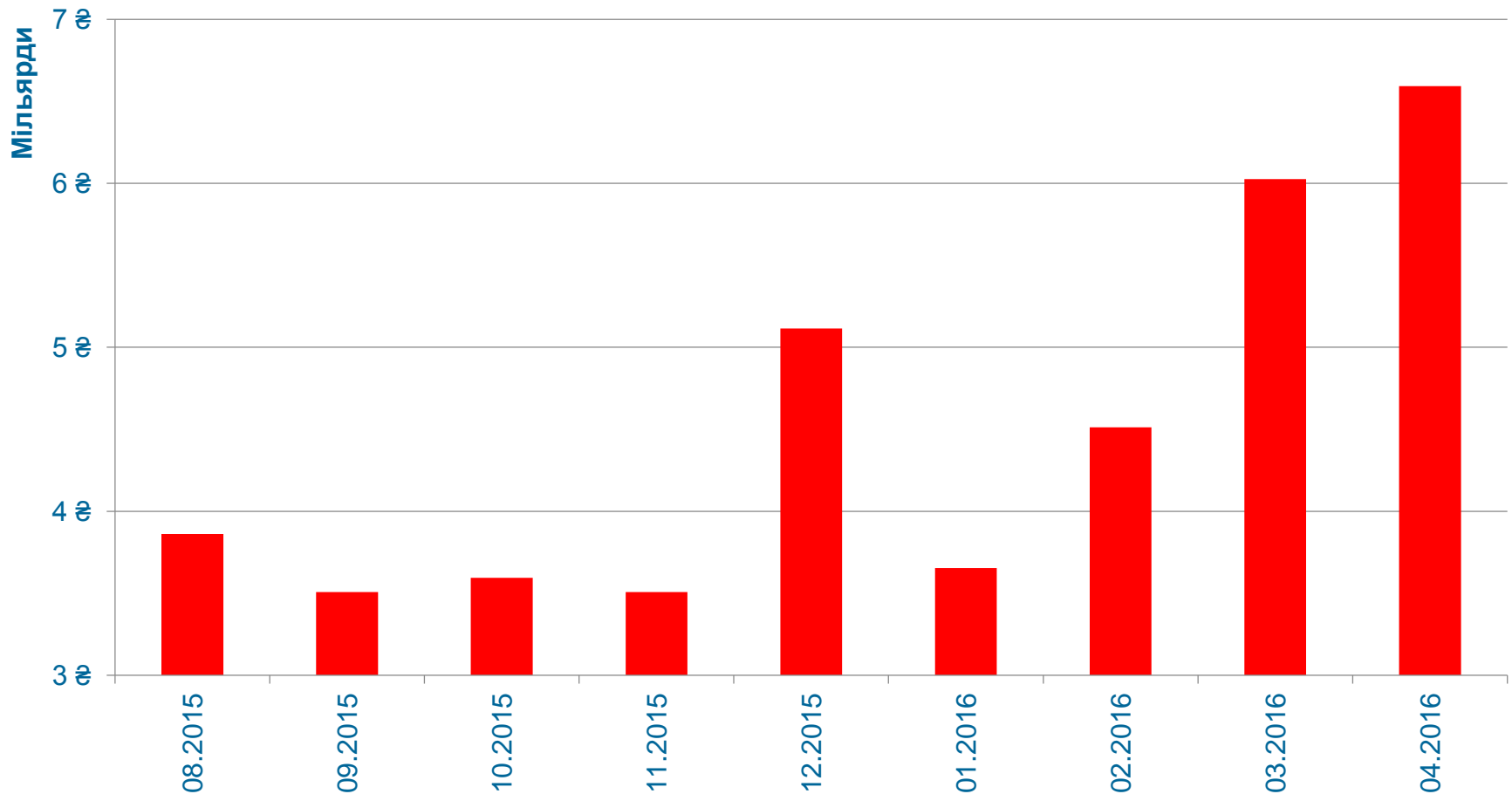

Заборгованість з відшкодування ПДВ на кінець року, млн. грн.

Заморожування обігових коштів у СЄА ПДВ

Залишок коштів на рахунку СЄА ПДВ

Захист податкового кредиту

- **Пункт 201.10 статті 201 ПК.** Податкова накладна та/або розрахунок коригування до неї, складені та зареєстровані після 1 липня 2015 року в Єдиному реєстрі податкових накладних платником податку, який здійснює операції з постачання товарів/послуг, є для покупця таких товарів/послуг **достатньою** підставою для нарахування сум податку, що відносяться до податкового кредиту (крім випадків, визначених пунктом 198.6 статті 198 цього Кодексу) та не потребує будь-якого іншого додаткового підтвердження.
- У разі виявлення інших порушень, наприклад, проведення операцій, які не пов'язані з господарською діяльністю, по фіктивним операціям, проводити донарахування грошових зобов'язань.
- У випадку здійснення операцій, що не є господарською діяльністю платника податку, контролюючий орган згідно п. "г" п. 198.5 ст. 198 ПК України зобов'язаний донарахувати податкові зобов'язання.

Підвищення ефективності боротьби зі скрутками

- До обов'язкових реквізитів податкової накладної, віднесено перші чотири цифри коду товару згідно з УКТ ЗЕД. Для послуг – перші чотири цифри коду послуги згідно з Державним класифікатором продукції та послуг.

Запровадження єдиного публічного Реєстру заяв про повернення суми бюджетного відшкодування ПДВ

- У Податковому кодексі України запроваджено **два** реєстри заяв про повернення суми бюджетного відшкодування платникам податку:
  - 1) Реєстр заяв про повернення суми бюджетного відшкодування платникам податку, які відповідають критеріям, визначеним пунктом 200.19 статті 200 Податкового кодексу України;
  - 2) Реєстр заяв про повернення суми бюджетного відшкодування платникам податку, які не відповідають критеріям, визначеним пунктом 200.19 статті 200 Податкового кодексу України;
- Існування відразу двох реєстрів заяв про повернення суми бюджетного відшкодування суперечить принципу рівності платників податків, встановленого Податковим кодексом України та створює передумови для зловживань з боку контролюючих органів.
- В системі відшкодування ПДВ має діяти **єдиний реєстр**.
- Проблема вирішується шляхом внесення змін до статті 200 Податкового кодексу України щодо запровадження єдиного публічного Реєстру заяв на бюджетне відшкодування та скасування критеріїв платників податку, одночасна відповідність яким є підставою для внесення заяви про повернення суми бюджетного відшкодування такого платника до першого Реєстру.

Сальдування ПДВ

Проект закону України “Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо забезпечення умов для своєчасного та належного відшкодування сум податку на додану вартість (реєстр. №3848)

- Виключення із статті 13 Бюджетного кодексу України норми щодо фактичного щорічного встановлення у законі про Державний бюджет України лімітів на відшкодування ПДВ;
- Створення окремого казначейського рахунку **для адміністрування податку на додану вартість** на який зараховуватимуться всі кошти, що сплачуються платниками в СЕА ПДВ та при ввезенні товару на митну територію України;
- Перерахування коштів з окремого казначейського рахунку для адміністрування податку на додану вартість на Єдиний казначейський рахунок у дохід Державного бюджету України можливе лише за умови відсутності заборгованості з відшкодування ПДВ.

Вирішення проблеми накопичення помилки по формулі

- Розрахунки з бюджетом в системі електронного адміністрування податку на додану вартість здійснюються виключно з рахунків у системі електронного адміністрування ПДВ, а не з поточного рахунку платника податку, відкритого у банку.
- Суми податку на додану вартість, перераховані до бюджету безпосередньо з поточних рахунків платника податку, відкритих у банках, не зараховуються в рахунок сплати грошових зобов'язань або погашення податкового боргу платника податку, а вважаються помилково сплаченими грошовими зобов'язаннями, і підлягають поверненню на поточний рахунок платника податків.
- Надміру сплачені грошові зобов'язання з податку на додану вартість підлягають поверненню виключно на рахунок платника в системі електронного адміністрування податку на додану вартість або зарахуванню в рахунок погашення податкового боргу з податку на додану вартість такого платника податку.

Коригування накопичених помилок

- Передбачити у перехідних положеннях Податкового кодексу України право платників ПДВ на подання протягом року з набрання чинності відповідним законом до контролюючих органів заяви про уточнення значення показника Σ ПопРах.
- Контролюючий орган, до якого подана заява, протягом місяця з дня її отримання, здійснює перевірку достовірності даних, зазначених у заяві. У разі підтвердження за результатами перевірки достовірності даних, зазначених у заяві, контролюючий орган приймає рішення щодо узгодження заяви, яке надсилається платникові податку.
- У день узгодження заяви контролюючим органом збільшується значення показника Σ ПопРах. на суму коштів, перерахованих з поточного рахунка платника податку, відкритого у банку, до бюджету в рахунок сплати податкових зобов'язань з цього податку і зменшує його значення на суму цих коштів, повернутих з бюджету на поточний рахунок платника податку, відкритий у банку.

Коригування накопичених помилок (продовження)

- Виключно у разі виявлення за результатами перевірки недостовірних даних у заяві контролюючий орган приймає рішення про неузгодження заяви із зазначеннями вичерпного переліку зауважень до заяви, яке надсилається платникові податку і може бути оскаржене відповідно до статті 56 ПК.
- Платник податку протягом місяця з дня отримання рішення контролюючого органу про неузгодження заяви може виправити із врахуванням зауважень контролюючого органу дані, зазначені у заяві та повторно надіслати її контролюючому органу. У день отримання повторно поданої заяви контролюючий орган перевіряє врахування зауважень, що стали підставою для неузгодження заяви і у разі їх врахування здійснює коригування.

Реєстрація податкових накладних на суму Σ Перевищ

- Платник податку має право зареєструвати в Єдиному реєстрі податкових накладних податкові накладні та розрахунки коригування до них на суму Σ Перевищ, з одночасним її зменшенням, незалежно від значення показника Σ Накл, обрахованого відповідно до пункту 200^{1.3} цієї статті у випадку якщо при поданні податкової декларації платник податку вказав податкові зобов'язання з податку на додану вартість, не підтверджені відповідними податковими накладними, зареєстрованими в Єдиному реєстрі податкових накладних, які були сплачені до бюджету і при цьому не закінчився граничний термін реєстрації податкових накладних та розрахунків коригування до них.
- Такі податкові накладні та розрахунки коригування до них можуть бути зареєстровані в Єдиному реєстрі податкових накладних за операціями лише за той звітний (податковий) період, у якому виникло перевищення податкових зобов'язань, зазначених платником у поданих податкових деклараціях з урахуванням поданих уточнюючих розрахунків до них, над сумою податку, що міститься в складених таким платником податкових накладних та розрахунках коригування до таких податкових накладних, зареєстрованих в Єдиному реєстрі податкових накладних.

Зменшення заморожування обігових коштів до моменту сплати зобов'язань з ПДВ до бюджету

- Продовження строків на реєстрацію податкових накладних та розрахунків коригування
- Реєстрація податкових накладних та/або розрахунків коригування до податкових накладних у Єдиному реєстрі податкових накладних має бути здійснена:
  - для податкових накладних/розрахунків коригування до податкових накладних, складених з 1 по 15 день (включно) календарного місяця – до останнього дня (включно) місяця, в якому вони були складені;
  - для податкових накладних/розрахунків коригування до податкових накладних, складених з 16 по останній день (включно) календарного місяця – до 15 числа (включно) місяця, наступного за місяцем, в якому вони були складені.

Така норма діяла з 1 липня по 30 вересня 2015 року, п. 39 розділу XX "Перехідні Положення" ПК України.

Реєстрація платником податку розрахунків коригування до ПН на неплатників

- Реєстрації платником податку підлягають розрахунки коригування до податкових накладних, складених ним під час надання послуг платнику податку, щодо якого на дату складання розрахунку коригування припинено державну реєстрацію юридичної особи чи підприємницької діяльності фізичної особи – підприємця або анульовано реєстрацію платника податку.
- Якщо таке коригування призводить до зменшення суми податкових зобов'язань платника податку, реєстрація розрахунку коригування проводиться лише після проведення контролюючим органом перевірки розрахунку коригування відповідно до глави 8 Податкового кодексу України.

Що ще треба зробити

- Вирішення проблеми нереєстрації податкових накладних монополістами, наприклад, підприємствами, що знаходяться на картотеці і не мають можливості поповнювати ПДВ-рахунок, оскільки кошти, які надходять на їх розрахунковий рахунок, автоматично списуються.

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!

МИХАЙЛО СОКОЛОВ

**Партнер “Кесарев Консалтинг”
Експерт «Реанімаційного пакету реформ»**

KESAREV
— consulting —

